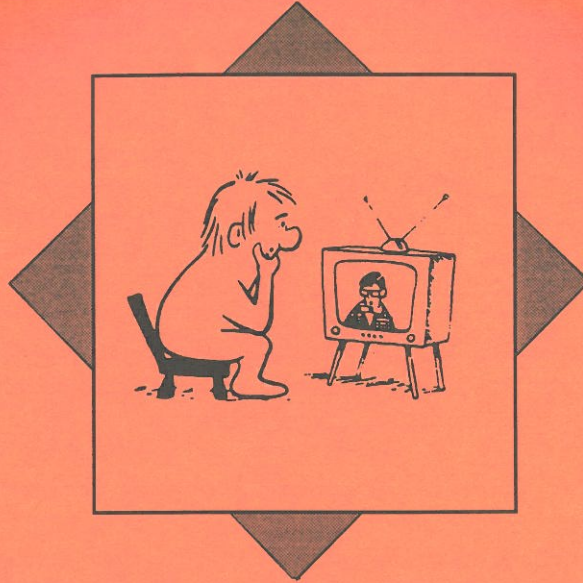

6. א נ ל ה

כשאתם מקבלים משהו כאמת אתם מאמינים בו. במקרים מסוימים האמונה מתבססת על מה שראיתם בעצמכם, על ניסיונכם האישי ועל רגשותיכם (א"פ). במקרים אחרים אמונתכם מתבססת על מה שאנשים אחרים אומרים או חושבים. זאת משום שהם בעמדת סמכות, או משום שלא יכולתם לבדוק את הדברים בעצמכם.

אמונה פרטית (א"פ):

כשאמונה מתבססת על ניסיוןך האישי או הרגשתך האישית.

"אני רוצה להאמין שזה נכון", "אני חשה שזה חייב להיות אמיתי", "אין לי סיבה להטיל בזה ספק", "ערכת את הניסוי".

דוגמאות:

"אני מאמין שהכלב שלי הוא הכלב הכי פיקח בעולם".
"ראיתי את הפיתון בולע את האייל הצעיר שלם".

אמונתם של אחרים (א"ח):

כשהאמונה מתבססת על מה שאחרים חושבים או אומרים — כשאתם מקבלים את מילתם של אחרים בעניין כלשהו.

"אני סומך עליו", "הוא אמר לדעת", "קראתי זאת בספר", "המדענים אומרים כך", "הוא לא היה מגיע לעמדה שבה הוא נמצא כיום אילולא ידע יותר טוב ממני".

דוגמאות:

"המומחים אומרים שייגמר לנו הדלק עד שנת 2000".
"כולם יודעים שגזר עוזר לראיית לילה".

אמונה יכולה להיות חזקה או חלשה, תלוי עד כמה מגנים עליה ובאיזו קלות ניתן לשנותה.

כרטיסי עבודה לתלמיד

תרגול

1. ציינו לגבי כל אחת מהדוגמאות הבאות האם הן דוגמאות מסוג א"פ או א"ח. על אילו ראיות מתבססות אמונות אלה?
 - העולם עגול
 - $2+2=4$
 - אמריקה היא המדינה החזקה ביותר בעולם
 - לאנשים פיקחים יש זיכרון טוב
 - מטרתם של בעלי החנויות היא להרוויח כסף רב ככל האפשר
 - בני-נוער רוקדים טוב יותר ממבוגרים
 - לא תשיגו עבודה אם לא תצליחו בלימודים
 - בן-אדם הלך על הירח
2. כל אחד מהמקורות הבאים אומרים לכם שהעישון מזיק לבריאות. לאילו מהם הכי סביר שתאמינו? דרגו אותם לפי סדר — מהאמין ביותר (ראשון) ועד לפחות אמין (אחרון).

אבא, אימא, מורה, חבריך, מאמר בעיתון, כתבת חדשות בטלוויזיה, הרופא שלך, רופא בטלוויזיה, חברת טבק.
3. * אילו דברים היו משכנעים אותך להאמין בדברים הבאים?
 - מעסיקים הם תאבי בצע ורק מעוניינים להרוויח כסף
 - מנהיגי איגודים הם תמיד אנשים אנוכיים
 - אנשים אינטליגנטים מקבלים תמיד את הציונים הטובים ביותר בבחינות ולומדים יותר
 - לא תמיד האנשים המוצלחים ביותר גם היו טובים בלימודים
4. * אם ברצונכם לשנות את אמונתו של אדם שמאמין בדברים הבאים, איך הייתם עושים זאת?
 - "כולם יודעים שעונש מוות לרוצחים יצמצם את השימוש בנשק במקרי שוד"
 - "חברי ואני מאמינים שהעולם עומד להגיע לקצו בעוד שנתיים"
 - "הכרתי צרפתי שתמיד הדיף ריח שום, לכן אני מאמין שכל הצרפתים מדיפים ריח שום"
 - "אני מאמינה שאני תמיד יודעת טוב יותר מהוריי היות שהם לא בעניינים"

פעולה

1. האם אמונתכם מבוססת על ניסיון פרטי-אישי (א"פ) או על ניסיונם של אחרים (א"ח)?
2. עד כמה חזקות הסיבות לאמונתכם?
3. עד כמה שימושית, חשובה או חיונית היא האמונה?
4. מה צריך כדי להוכיח את תקפותה של אמונה או כדי להוכיח שהאמונה שגויה?

פרויקט

1. * מהן האמונות החזקות ביותר שלכם ועל מה הן מתבססות? תנו דוגמאות של שלוש אמונות.
2. בשלושת התחומים המצוינים פה, על אילו מתוך הדברים הבאים הייתם סומכים ביותר: ניסיונכם האישי, מה שכולם אומרים, מה שקראתם בספרים או ראיתם בטלוויזיה, מה שחבריכם אומרים, מה שהורייכם אומרים.

התחומים:

- דעתך בנושאי פוליטיקה
- דרך התנהגותך
- תכנון חייך